

Raadsvoorstel

Onderwerp:	Regionale Energiestrategie Metropoolregio Eindhoven versie 1.0
Datum B&W Besluit:	2 november 2021
Vergaderdatum:	14 december 2021
Registratienr.:	RA21.084
Opsteller:	Anne Tom Pathuis
Portefeuillehouder:	de heer P.J.M. van de Noort wethouder

Voorstel

Te besluiten om:

1. De Regionale Energiestrategie Metropoolregio Eindhoven versie 1.0 vast te stellen

Inleiding

In 2019 heeft het Rijk het Nationaal Klimaatakkoord vastgesteld. Dit akkoord, dat in 2020 ondertekend is door de VNG, is erop gericht om de CO₂-uitstoot in 2030 met 49% en in 2050 met 95% te verminderen ten opzichte van 1990. In het kader van het Nationaal Klimaatakkoord heeft het Rijk aan de 30 energieregio's in Nederland gevraagd om te onderzoeken hoeveel en waar ze energie duurzaam kunnen opwekken. Iedere regio stelt hiervoor een Regionale Energiestrategie (RES) op, waaronder de Metropoolregio Eindhoven (MRE). Samen met de provincie Noord-Brabant, de waterschappen De Dommel en Aa en Maas en Enexis Netbeheer en in afstemming met diverse stakeholders, hebben de 21 gemeenten in de Metropoolregio Eindhoven gezamenlijk aan de Regionale Energiestrategie (RES MRE) gewerkt.

Proces tot aan RES 1.0

Om te komen tot deze RES 1.0 is er in een eerder stadium een concept RES opgesteld. Op 25 mei 2021 is de concept Regionale Energiestrategie ter kennisname voorgelegd aan uw Raad met het verzoek de zienswijzen van het college aan te vullen en vast te stellen. Deze zienswijzen zijn vervolgens op 22 juni 2021 ingediend bij MRE. De zienswijzen van de 21 MRE gemeenten, de dagelijks besturen van de waterschappen en provinciale staten, tezamen met de uitkomsten van de PanMER procedure vormen de belangrijkste input voor de RES 1.0. Bijlage 7.1 *Reacties-Gemeenten sept-2021-D* vanaf pagina 56 beschrijft hoe deze zienswijze van Reusel-De Mierden zijn meegenomen in de RES 1.0.

De PlanMER procedure is gericht op de grootschalige opwek van hernieuwbare elektriciteit. Hier worden de milieuaspecten van de voorgenomen ambities inzichtelijk gemaakt. Binnen de vijf Kempengemeenten is de PlanMER al eerder uitgevoerd. Deze studie is één-op-één overgenomen in de PlanMER voor de MRE. Hierdoor hebben er geen inhoudelijke wijzigingen plaatsgevonden met betrekking tot beleid grootschalige zonne- en windenergie in de Kempen. De PlanMER MRE vindt u in bijlage 5.2 *PlanMER RES MRE sept-2021-D*. De uitkomsten van de publieke consultatie vindt u in bijlage 5.3 *Nota van Beantwoording PlanMER MRE incl bijlagen sept-2021-D*.

Op 5 oktober jl. is de RES MRE 1.0 door de regionale stuurgroep en de portefeuillehouders van de Metropoolregio Eindhoven vrijgegeven ter vaststelling door de 21 gemeenten, de waterschappen Aa en Maas en de Dommel en de provincie Noord-Brabant.

Bijdrage Reusel-De Mierden aan RES MRE 1.0 Doelstelling.

De Kempengemeenten hebben in het RES-proces een koploperspositie ingenomen. Dit omdat binnen de Kempen bij het opstellen van het beleid voor grootschalige zonne- en windenergie een PlanMER is opgesteld. Dit heeft er voor gezorgd dat we al aan de slag zijn gegaan met de opwekking van hernieuwbare elektriciteit terwijl de andere gemeenten in de MRE nog met onderzoek en planvorming bezig zijn geweest. Reusel-De Mierden is ten opzichte van andere gemeenten een voorloper wat betreft de opwekking van hernieuwbare elektriciteit in de vorm van zonne- en windenergie.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de huidige- en toekomstige opwek van hernieuwbare elektriciteit in Reusel-De Mierden zoals opgenomen in de RES MRE 1.0. Toekomstige opwek is onderverdeeld in projecten die 'in pijplijn' zitten (windpark Agrowind) en projecten die nog in de planvormingsfase zitten (zonneparken Laarakkerdijk en de Kleine Hoeve).

	Gerealiseerd (GWh/jr)	In de pijplijn (GWh/jr)	In planvorming (GWh/jr)	Totaal
Windenergie	17,6*	130,8	-	
Zonne-energie op land	-	-	11,1*	
Zonne-energie op grote daken	19,3	8,4		
Totaal	36,9	139,2	11,1	187,2

Tabel 1: RES bod Reusel-De Mierden

*windpark Laarakkerdijk (5 x 2MW windturbines).

*windpark Windpark Agro-Wind Reusel (11 x 5 MW windturbines)

*Zoekgebieden Laarakkerdijk 70 hectare en de Kleine Hoeve 40 hectare. Voor zoekgebieden is een aanname gedaan dat 10% van het opgesteld gebied wordt benut voor zonne-energie en dat 1 hectare 1 GWh uur oplevert.

In totaal draagt Reusel-De Mierden 187,2 GWh oftewel 0,187 TWh bij aan het RES MRE 1.0 bod. Dit staat gelijk aan 9,35% van het totaal. Omdat toekomstige projecten zich al in een vergevorderd ontwikkelstadium bevinden heeft de RES-MRE 1.0 geen extra doelstelling voor Reusel-De Mierden tot gevolg. Er hoeven om aan de RES MRE 1.0 opgave te voldoen tot 2030 geen extra zonneweiden of windturbines te worden gerealiseerd. Maar als er kansen voordoen die passen binnen de beleidskaders/programma's van de gemeente kan hier altijd apart besluitvorming in uw Raad over plaatsvinden.

Het totale energieverbruik in Reusel-De Mierden in 2019 bedraagt 926 TJ. Hiervan betreft 216 TJ het verbruik van elektriciteit. Op de bijdrage van Reusel-De Mierden zoal ingebracht in de RES (tabel 1) van 187,2 TWh wordt gerealiseerd dan staat de hoeveelheid gelijk aan hernieuwbare elektriciteit die wordt opgewekt gelijk aan 674 TJ. De gemeente is dan voor 73% energieneutraal en wekt de volledige elektriciteitsbehoefte duurzaam op.

Beoogd doel

Het grotere beoogde doel van de RES is het voldoen aan de landelijke klimaatdoelstelling gericht op het terugdringen van de CO₂-uitstoot. Landelijk dient er door de 30 RES-regio's in 2030 35 TWh (terawattuur) hernieuwbare elektriciteit opgewekt te worden. Middels de RES MRE 1.0 wil de MRE hier in totaal 2 TWh aan bijdragen.

Argumenten

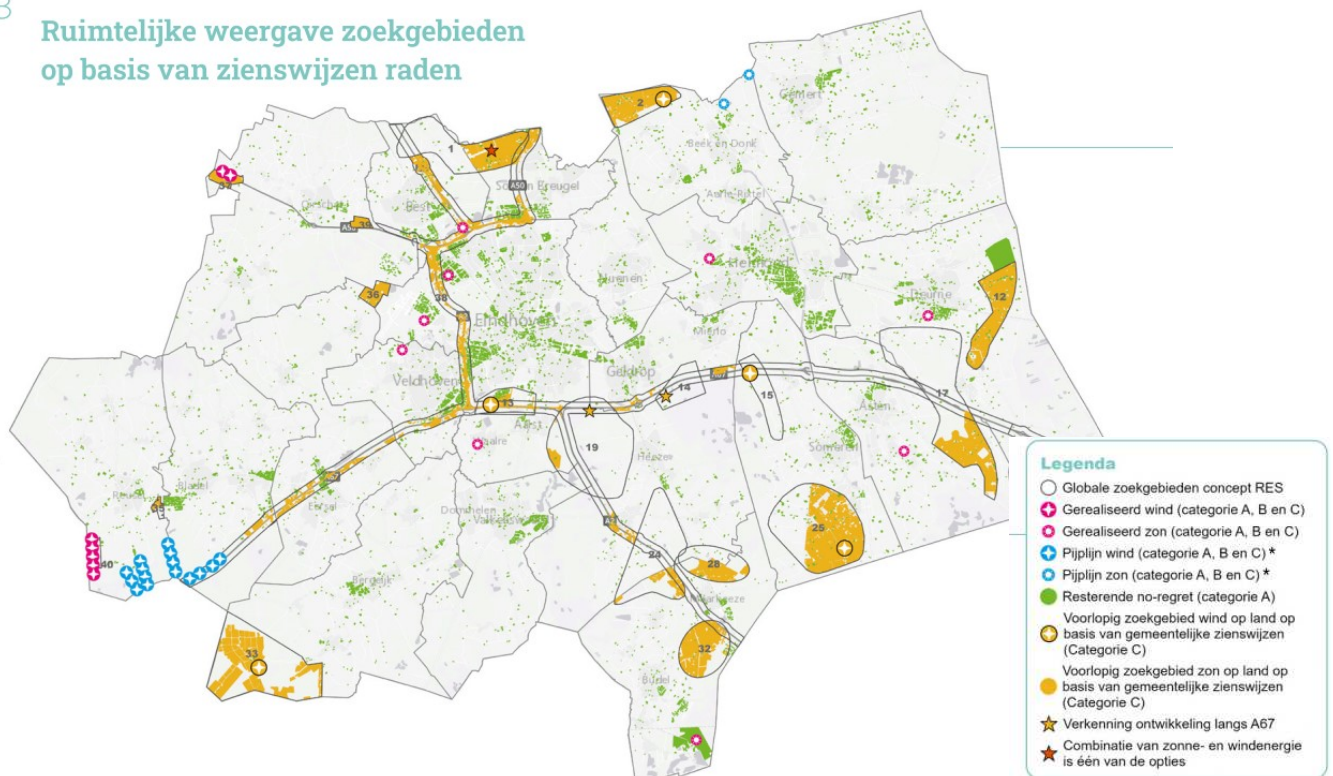
1.1 De aanpak van klimaatverandering vereist drastische maatregelen

Het 5th Assessment Report van het Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) dat onlangs verscheen laat zien dat de klimaatverandering steeds sneller gaat en de gevolgen (temperatuurstijging, zeespiegelstijging, extremer weer) steeds meer zichtbaar worden. De invloed van de mens op deze veranderingen is inmiddels onomstotelijk vastgesteld. De noodzaak om drastische maatregelen te treffen om de uitstoot van CO₂ en andere broeikasgassen omlaag te brengen wordt steeds groter. Het rapport laat zien dat de tot nu toe getroffen maatregelen onvoldoende zijn. Met de, in de RES MRE 1.0 opgenomen, zoekgebieden voor grootschalige opwekking van duurzame energie leveren we een bijdrage aan het terugdringen van het gebruik van fossiele brandstoffen en de uitstoot van CO₂.

48

Ruimtelijke weergave zoekgebieden op basis van zienswijzen raden

1.2 Het leveren van een bijdrage aan de Klimaatdoelstellingen is een wettelijke taak.

Het Nationaal Klimaatakkoord is door de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) ondertekend. De doelen zijn verankerd in de Klimaatwet. In het Nationale Klimaatakkoord is bepaald dat de 30 energieregio's samen voor 2030 35 TWh aan duurzame energie op land moeten opwekken. Samen met de opwek voor duurzame elektriciteit op zee (49 TWh) zorgt dit ervoor dat in 2030 70% van onze elektriciteit afkomstig is van hernieuwbare bronnen. Met de RES MRE 1.0 leveren we regionaal een bijdrage van 2 TWh aan de landelijke doelstelling van 35 TWh.

1.3 Het opwekken van (lokale) hernieuwbare elektriciteit draagt bij aan een toekomstbestendig energiesysteem.

De vraag naar elektriciteit zal de komende jaren toenemen als gevolg van een verdere elektrificatie van het energiesysteem. Voertuigen zullen voornamelijk elektrisch gaan rijden, de industrie elektrificeert en een deel van de warmtevraag zal door het gebruik van (hybride) warmtepompen ook met elektriciteit worden ingevuld. Huidige ontwikkelingen op de energiemarkt met stijgende energieprijzen en een groeiende afhankelijkheid van Rusland voor de import van aardgas zijn argumenten om te investeren in duurzame lokale vormen van energie zoals elektriciteit uit zonne- en windenergie en in de toekomst mogelijk waterstof. Op deze wijze verminderen we onze afhankelijkheid en zorgen we voor een betaalbaar energiesysteem in de toekomst. We investeren nu voor later.

Consequenties

1.1 De RES heeft geen juridische bindende status

De RES MRE 1.0 is het resultaat van regionale afstemming en samenwerking om te komen tot realisatie van de doelstellingen uit het Nationaal Klimaatakkoord. De RES MRE 1.0 moet vertaald worden naar gemeentelijke plannen (omgevingsvisie, -plannen, -vergunningen) waarbij afstemming met inwoners en andere belanghebbenden cruciaal is. De kans is reëel dat als gevolg van lokale besluitvorming en participatie en eventuele bezwaar- en beroepsprocedures een deel van de in de RES opgenomen locaties voor grootschalige opwekking van zonne- of windenergie niet gerealiseerd gaat worden.

1.2 Realisatie mogelijkheden grootschalige opwekking zonne- en windenergie

Binnen de MRE regio zijn er grote verschillen in mogelijkheden voor de grootschalige opwekking van zonne- en windenergie. De meeste fysieke ruimte is er in de landelijke gemeenten en met name in de subregio's de Peel en de Kempen. De grootste energievraag daarentegen komt van de gemeenten uit het Stedelijk Gebied Eindhoven (SGE). Deze onbalans kan er voor zorgen dat regionale keuzes niet zondermeer op lokaal draagvlak kunnen rekenen. Omwille van het regionale draagvlak voor de afspraken die zijn vastgelegd in de RES is het van belang dat de gemeenten met minder mogelijkheden hun verantwoordelijkheid nemen en niet "achterover gaan leunen". Voor stedelijke gemeenten betekent dit in ieder geval het zo efficiënt mogelijk benutten van de eigen mogelijkheden voor de opwekking van duurzame energie en daarnaast het omlaag brengen van de eigen energiebehoefte. Voor landelijke gemeente zoals Reusel-De Mierden betekent dit dat zij een grotere bijdrage leveren aan de opwek van hernieuwbare elektriciteit. Met de realisatie van windpark Laarakkerdijk en de plannen in de pijplijn (windpark Agrowind en zonneparken) levert Reusel-De Mierden al een substantiële bijdrage aan de RES MRE 1.0.

1.3 Energiebesparing en de RES MRE 1.0

Omdat Reusel-De Mierden reeds een PlanMER heeft uitgevoerd, het beleid voor grootschalige opwek van zonne- en windenergie heeft vastgesteld en al met de uitvoering begonnen is heeft de RES MRE 1.0 geen verdere implicaties op het beleid voor de opwek van hernieuwbare elektriciteit. Daarentegen, biedt de RES MRE 1.0 wel kansen voor regionale samenwerking bijvoorbeeld op het gebied van energiebesparing. Denk hierbij bijvoorbeeld aan regionale projecten zoals een Green Deal voor het verduurzamen bedrijventerreinen of het gezamenlijk verduurzamen van gemeentelijk vastgoed. Maar ook energiebesparingsprojecten bij woningen. Als vervolg op de RES MRE 1.0 wordt er gewerkt aan een regionaal samenwerkings- en uitvoeringsprogramma. Hier ligt ook een link met de Transitievisie Warmte ("van het gas af"). Energie die niet wordt verbruikt hoeft ook niet opgewekt te worden.

Financiën

Aan het vaststellen van de RES MRE 1.0 zijn geen directe financiële consequenties voor de gemeente Reusel-De Mierden verbonden. Het is de verwachting dat door een nieuw kabinet extra gelden beschikbaar worden gesteld aan de RES regio's bestemd voor het uitvoeringsprogramma RES MRE 1.0. Onzeker is wanneer deze gelden beschikbaar komen en welke projecten er in regionaal verband worden opgestart. Het is realistisch om aan te nemen dat niet alle kosten gedekt worden vanuit de Rijksoverheid. Daarom is er in de programmabegroting 2022-2025 incidenteel een uitvoeringsbudget van € 25.000,- opgenomen. Met dit budget kunnen we deelnemen in uitvoeringsprojecten vanuit de RES MRE 1.0. In 2022 komt er naar verwachting meer duidelijkheid over de langjarige financiering van de RES. Dit zal een doorvertaling krijgen in de begroting 2023 en verder.

Samen Doen

Tijdens de totstandkoming van de RES-MRE 1.0 zijn er regelmatig (digitale) informatiebijeenkomsten georganiseerd voor onze inwoners en andere belangstellenden. Recentelijk is dat nog gebeurd op 8 en 9 september. Daarnaast heeft van 3 mei tot en met 4 juni de milieueffectrapportage over de concept RES-MRE 1.0 ter visie gelegen. Hiermee hebben inwoners en andere belanghebbenden de mogelijkheid gekregen om een zienswijze in te brengen tegen de in de concept RES 1.0 opgenomen zoekgebieden voor grootschalige opwekking van zonne- en windenergie.

Vervolg

Nadat de RES-MRE 1.0 door de gemeenteraden van de 21 gemeenten, de dagelijkse besturen van de waterschappen en provinciale staten is vastgesteld zal deze aangeboden worden aan het Rijk. Ondertussen wordt er alweer gewerkt aan de volgende versie van de RES die 1 maart 2023 aan het Rijk aangeboden moeten worden. Verder zullen er het komende jaar afspraken gemaakt over de uitvoering van de afspraken uit de RES-MRE 1.0 in de vorm van samenwerking- en uitvoeringsprogramma .

Bijlagen

1. **Publieksversie MRE RES 1.0**
2. **Regionale Energie Strategie MRE 1.0**
3. Regionale Energiestrategie Metropoolregio Eindhoven 1.0 Bijlagen
 - Bijlage 1.1 Onze leidende principes en afwegingskader sept-2021-D
 - Bijlage 2.1 Resultaten internetconsultatie sept-2021-D
 - Bijlage 2.2 Financiële participatie sept-2021-D
 - Bijlage 2.3 Rapportage Energie Community MRE sept-2021-D
 - Bijlage 3.1 Besparing - Doelgroep Wonen sept-2021-D
 - Bijlage 3.2 Besparing - Doelgroep Bedrijven sept-2021-D
 - Bijlage 3.3 Besparing - maatschappelijk vastgoed sept 2021-D
 - Bijlage 4.1 Regionale Structuur Warmte sept-2021-D
 - Bijlage 5.1 Duurzame opwek-No-regret maatregelen sept-2021-D
 - Bijlage 5.2 PlanMER RES MRE sept-2021-D
 - Bijlage 5.3 Nota van Beantwoording PlanMER MRE incl bijlagen sept-2021-D
 - Bijlage 6.1 Netimpactrapportage RES 1.0 sept-2021-D
 - Bijlage 7.1 Reacties-Gemeenten sept-2021-D
 - Bijlage 7.2 Reacties-Overige overheden sept-2021-D
 - Bijlage 7.3 Reacties-Stakeholders sept-2021-D

De bijlagen van de regionale energiestrategie zijn ook te downloaden via de website van de MRE:
<https://energieregionre.nl/nieuws/2053708.aspx>

het college van burgemeester en wethouders,

mr. R.P.B.M. Brekelmans
secretaris

mw. A.J.M.H. van de Ven
burgemeester

Raadsbesluit

Vergaderdatum:	14 december 2021
Onderwerp:	Regionale Energiestrategie Metropoolregio Eindhoven versie 1.0
Registratienummer:	

De raad van de gemeente Reusel-De Mierden;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 2 november 2021

Besluit

1. De Regionale Energiestrategie Metropoolregio Eindhoven versie 1.0 vast te stellen

De raad voornoemd,

de griffier,

de voorzitter,

dhr. J.C.M. van
Berkel

mw. A.J.M.H. van de Ven

